

PRACOVNÍ SKUPINA OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM

Zápis setkání

Termín konání: středa 21.11.2012
Časové rozvržení: 13:00 – 15:00 (občerstvení zajištěno)
Místo konání: budova Magistrátu města Brna, Malinovského nám. 3
zasedací místnost 153

PROGRAM:

1. Přivítání, program, prezence
2. Finální diskuze ohledně priorit a opatření 3. KPSS v rámci cílové skupiny osoby ohrožené sociálním vyloučením a jejich odsouhlasení pracovní skupinou
3. Jiné

ad 1. Přivítání, program, prezence

Vedoucí pracovní skupiny L. Ptáček přivítal přítomné na již třetím podzimním setkání. Na minulém, říjnovém, setkání vznikl návrh priorit a opatření pro 3. KPSS. Úkolem setkání pracovní skupiny je návrh projít, prodiskutovat a zvolit realizátory jednotlivých opatření. Upozornil, že setkání pravděpodobně přesáhne původně plánovaný čas. Pokud by nedošlo k finálním formulacím priorit a opatření a jejich odsouhlasení, včetně návrhů pro chystanou kapitolu „Neřešené oblasti a trendy do budoucna v rámci problematiky osob ohrožených sociálním vyloučením“, bude nutné stanovit termín prosincového setkání. Až na zástupce Občanské poradny všichni zúčastnění souhlasili s tím, že bude lepší případně stanovaný čas přetáhnout s tím, že již pak nebude nutné se scházet v prosinci.

Koordinátor KPSS R. Janík uvedl, že název priority by měl být vystihující pro všechna opatření, která pod ni budou spadat. Název priority může být obecnějšího, širšího charakteru, název opatření by měl být naopak konkrétnější. Realizátoři si musí pod každým opatřením představit konkrétní obsah, konkrétní služby či činnosti, které bude organizace vykonávat, poskytovat apod.

Organizacím budou zaslány tři formuláře. Jeden se bude týkat komunitního plánu, kam organizace (realizátoři) napíše číslo a název opatření, stručný popis opatření, cílový stav v roce 2015, ostatní realizátory a partnery. Druhý formulář se bude týkat Akčního plánu. Tam již organizace (realizátoři) uvedou obsáhlejší informace, konkrétní představy co a jak budou v následujících letech, nyní konkrétně v roce 2013, v rámci daného opatření, realizovat. Např. o kolik bude zvýšena kapacita služby, o kolik bude zvýšen počet zaměstnanců apod. 3. formulář se bude týkat „neřešených oblastí a trendů do budoucna“. Tento formulář vyplní ta organizace, která daný problém navrhla. Pokud podklady, komentář k danému bodu žádná organizace nedodá, nebude daný bod do 3. KPSS zařazen.

Dále R. Janík zmínil, že problematika zachování stávající sítě sociálních služeb ve městě Brně bude ošetřena v rámci systémové priority. Systémové priority bude koordinační skupina generovat na závěr procesu navrhování všech priorit a opatření všech cílových skupin. Systémová priority týkající se zachování sítě služeb tedy bude odkazovat na stávající sociální služby v Brně.

Dále R. Janík informoval o tom, že před konečnou verzí 3. KPSS, která bude předložena k projednání radě a zastupitelstvu města Brna, bude probíhat připomínkový řízení, v jehož rámci již ale nebude možné např. odstranit nebo přidat opatření, realizátora apod. R. Janík požádal zástupce organizací, aby návrh dokumentu důkladně přečetli a případně upozornili na formální chyby, např. v přesném znění názvů organizací apod.

Poté vedoucí pracovní skupiny shrnul čtyři okruhy témat, které vyvstaly z diskuze na minulém setkání, a zeptal se, zda s těmito okruhy témat pracovní skupina souhlasí.

1. Propojování služeb, partnerství, podpora synergických efektů
2. Podpora zaměstnatelnosti dlouhodobě nezaměstnaných (společná platforma)
3. Konkrétní metody sociální práce (posilování terénní práce, ambulantní léčby apod.)
4. Oblast bydlení

J. Peiger, Esep s.r.o., podotknul, že mu v tématech chybí iniciace, motivace klientů. Jak jim umožnit, aby oni sami pro sebe něco udělali. V tématech postrádá vlastní aktivitu klientů, aktivizaci osob ohrožených sociálním vyloučením. Dále postrádá otázku sociálního zaměstnávání.

L. Ptáček odpověděl, že otázka motivace, aktivizace klientů bude zahrnuta ve třetí prioritě, která prozatím zní realizace konkrétních aktivit a metod sociální práce ve prospěch osob ohrožených sociálním vyloučením.

Dále se J. Peiger zeptal, zda by bylo možné navrhnout do 3. KPSS prioritu, na kterou by se bylo možné odkázat v budoucnu při chystaných projektech. Aby se projekt mohl opřít o KPSS. Neexistence takové priority blokuje inovace.

R. Janík odpověděl, že v KPSS nemůže figurovat otevřená priorita, obecná, otevřená pro všechno a všechny. Priority se určují právě proto, aby bylo patrné, co je pro následující plánovací období prioritní a co má být přednostně podporováno. Musí jít o jasně vytyčené oblasti – jinak takový plán ztrácí smysl (nelze do plánu uvést prioritu ve smyslu „prioritní je vše“). Proces komunitního plánování je mimo jiné také o tom, že potřeb a přání (toho, „co by se mělo“) je mnoho, ale zdroje jejich uspokojení jsou omezené. Právě proto je nutné se v rámci každého plánovacího období dohodnout na tom, co je prioritní a co je nutné upřednostnit. Inovacím určitě není bráněno, ovšem priority musí být formulovány konkrétně, ale přitom tak, aby se v nich organizace se svými nynějšími činnostmi a plány do budoucna „našly“. Ovšem stále je třeba mít na mysli požadavek reálnosti navrhovaných priorit a opatření.

ad 2. Finální diskuze ohledně priorit a opatření 3. KPSS v rámci cílové skupiny osoby ohrožené sociálním vyloučením

Priorita 1 – Rozvoj vzájemné spolupráce poskytovatelů sociálních služeb věnujících se lidem z cílové skupiny osoby ohrožené sociálním vyloučením

Opatření 1.1 Podpora rozvoje a realizace myšlenky „case managementu“ jako efektivního způsobu spolupráce partnerů a nástroje práce s klientem

Realizátor: Sdružení Podané ruce

Partneři: A Kluby, Rozkoš bez rizika, Diecézní charita Brno – CELZUS, Oddělení sociální prevence a pomoci MMB, ESEP o.p.s, Agapo, Probační a mediační služba, o.s. Lotos Brno, DCHB Oblastní charita Brno, Armáda spásy

J. Peiger, ESEP o.p.s., vznesl dotaz na přesný překlad termínu „case management“.

J. Dolák, Sdružení Podané ruce, odpověděl, že termín znamená případová sociální práce, zaměřená na propojování služeb okolo klienta. Také dodal, že k tomu opatření se Sdružení Podané ruce hlásí jakožto realizátor.

R. Janík dodal, že v popisu opatření může být zmíněno označení případová práce, ale v názvu opatření by měl figurovat pojem „case management“ jakožto vžitý „terminus technicus“, který je běžně používán (a dotčené organizace vědí co se pod pojmem skrývá).

Opatření 1.2 Vysílání expertů na dluhové poradenství k jiným organizacím, jejichž klienti tuto službu potřebují

Realizátoři: Občanská poradna Brno, Diecézní charita Brno – CELZUS

Partneři: Občanská poradna DIALOG, A Kluby, ROZKOŠ bez RIZIKA, o.s. Lotos Brno, Sdružení pěstounských rodin, Sdružení Podané ruce

M. Lattenbergová, Právní občanská poradna DIALOG, se zeptala členů pracovní skupiny, zda se již setkali s „Dluhovým centrem“, které inzeruje, že poskytuje veškeré služby zdarma. Informovala přítomné zástupce organizací, že tomu tak není.

R. Kasanová, o.s. Lotos Brno, vznesla dotaz, v čem bude spolupráce, partnerství spočívat.

R. Vaníček, Diecézní charita Brno – CELZUS, odpověděl, že jeho předběžná idea je taková, že by organizace vysílala, „zapůjčovala“, svého dluhového poradce do jiných organizací. V tomto okamžiku není schopen říct, do jaké hloubky tento projekt půjde. Nyní považuje za důležité pojmenovat teze, kterých by se chtěla organizace následující tři roky „držet“.

R. Janík dodal, že realizátor, který by koordinoval proces spolupráce na plnění opatření, by měl oslovit partnery (spolupracující organizace). Každý realizátor bude vyplňovat formuláře k 3. KPSS a k Akčnímu plánu 2013 sám za sebe. Realizátor také nese odpovědnost za naplnění daného opatření.

J. Peiger, ESEP o.p.s, upozornil na rozdíl mezi dluhovým poradenstvím a vypracováním návrhu na insolvenční.

K. Foretová, ÚMČ Brno – Královo Pole, se zeptala na ochranu osobních údajů. Jak se o člověku dozví, když nikdo nesmí poskytnout informace..

R. Kasanová, o.s. Lotos Brno řekla, že situace okolo ochrany osobních údajů je absurdní.

Opatření 1.3 Zajištění dostupnosti občanského poradenství alespoň v dosavadním rozsahu zvláště pro cílové skupiny, pro které je jiná forma pomoci méně dostupná (osoby v dluhové pasti, matky samoživitelky a další skupiny osob)

Realizátoři: Občanská poradna Brno, Právní občanská poradna DIALOG

M. Lattenbergová, Právní občanská poradna DIALOG. Uvítala by podporu zřizování kontaktních míst, aby se organizaci lépe jednalo se starosty obcí, např. ve Vyškově. Aby se organizace mohla odvolat na podporu Brna.

D. Oplatek, Občanská poradna Brno. Považuje za důležité realizovat PR kampaň, aby se o službě poradenství dověděli i lidé mimo Brno, z celého Jihomoravského Kraje. Pro mimobrněnské je Brno méně dostupné, čímž podpořil myšlenku kontaktních míst.

Priorita 2 – Podpora procesu integrace znevýhodněných osob na otevřeném trhu práce

R. Janík podotkl, že v popisu této priority bude nutné specifikovat znevýhodněné osoby, např. konkrétně dlouhodobě nezaměstnaní, protože znevýhodněnými osobami mohou být např. i lidé se zdravotním postižením.

Opatření 2.1 Rozšíření spolupráce s firmami v oblasti podpory zaměstnávání znevýhodněných osob na otevřeném trhu práce

Realizátoři: A Kluby, Diecézní charita Brno – CELZUS, Oddělení sociální prevence a pomoci MMB, ESEP, o.p.s., Sdružení Podané ruce, Sdružení pěstounských rodin, Agapo

J. Peiger, ESEP, o.p.s. Zastává názor, že lidé spadající do okruhu sociálně vyloučených osob nechtějí pracovat, protože je nikdo pracovat nenaučil. Veřejná služba by se měla stát určitým nátlakovým způsobem zaměstnávání.

M. Lattenbergová, Právní občanská poradna DIALOG, naopak zastává názor, že tito lidé pracovat chtějí, ale brání jim v tom určité překážky, s jejichž překonáním se jim organizace snaží pomoci.

J. Peiger, ESEP, o.p.s. uvedl, že sociální vyloučení představuje velké množství příčin, které člověka determinují k tomu, v jaké situaci se ocitl. Konkrétním procesem, který by takového člověka vrátil do běžného života, je sociální zaměstnávání, principy sociální ekonomiky a alternativní trh práce. Měla by existovat podpora rozvoje sociálního zaměstnávání a jeho návaznosti na zákon o zaměstnanosti. Organizace ESEP, o.p.s. je v současné době zadlužena a nemůže tak podat případné příslušné projekty. V zákoně 108/2006 ve znění pozdějších předpisů oblast sociálního začleňování chybí. Zákon neumožňuje podporu sociální rehabilitace sociálně vyloučených osob.

R. Vaníček, Diecézní charita Brno – CELZUS. Organizace má připravené projekty pro různé cílové skupiny. Nyní řeší otázku financí.

R. Janík konstatoval, že OSP MMB nemůže být hlavním zdrojem financování organizací. Momentální situace je bohužel taková (tak jak bylo již dříve opakovaně zmíněno), že na rok 2013 byla přislíbena stejná částka jako v roce 2012.

Opatření 2.2 Podpora aktivit vedoucích k posilování sociálních dovedností znevýhodněných osob při vstupu nebo návratu na otevřený trh práce

Realizátoři: ROZKOŠ bez RIZIKA, A Kluby, Právní občanská poradna DIALOG, ESEP, o.p.s., Agapo, Sdružení Podané ruce, Diecézní charita Brno - CELSUZ, o.s. Lotos Brno

J. Dalajka, A Kluby. V organizaci realizují projekt zaměstnávání osob se záznamem v rejstříku trestů. Informace o této problematice by se mohla objevit i na portálu sociální péče města Brna.

D. Rájová, A Kluby. Považuje za důležité formovat myšlení firem, informovat zaměstnavatele. Apelovat na jejich společenskou zodpovědnost. Měla by existovat nějaká podpora zaměstnavatelů, kteří zaměstnají člověka se záznamem v rejstříku trestů.

R. Vaníček, Diecézní charta Brno – CELZUS. Považuje za důležité vydání brožury týkající s této problematiky.

L. Ptáček reagoval, že v edičním plánu na rok 2013 je reedice informační brožury „CO? KDE? a JAK? v Brně v tíživé sociální situaci“. Tam by mohla být problematika zaměstnávání osob se záznamem v rejstříku u trestů zahrnuta. Mohla by být vytvořena síť firem, které jsou ochotny přijímat znevýhodněné osoby na trhu práce.

R. Kasanová, o.s. Lotos Brno. Organizace v rámci terapie s klientem pracuje na získání nebo popřípadě udržení zaměstnání.

T. Gorgoňová, ROZKOŠ bez RIZIKA. Připravují projekt „Návrat sexuálních pracovníků na trh práce“.

M. Lattenbergová, Právní občanská poradna DIALOG. Organizace měla vypracovaný projekt na posilování sociálních dovedností, ale byla zvolena nevhodná cílová skupina. Organizace projekt zacílila na mladé lidi do 26 let a matky samoživitelky. U mladých lidí nebyl zájem o spolupráci ze strany škol. Posuzovatelé projektu toto posoudili v tom smyslu, že projekt by suploval úlohu školy. U matek samoživitelek organizace narazila na nezájem samotných matek, ale také azylových domů pro matky s dětmi, které se vyjádřily v tom smyslu, že „vám tam ty matky s dětmi nebudou chodit, nebudou vám poslouchat právní minimum“.

ad 3. Jiné

Protože členové pracovní skupiny prošli ve vymezeném čase dvě priority ze čtyř navržených a značná část účastníků nemohla setrvat déle, oznámil R. Janík termín dalšího setkání, a to dne **3. 12. 2012 ve 12:00**. Na tomto setkání již musí pracovní skupina bezpodmínečně odsouhlasit finální znění priorit, opatření a jejich realizátorů, včetně „neřešených oblastí“ (v opačném případě by se nestihly navržené priority a opatření v potřebném termínu zpracovat).

Na závěr se vedoucí pracovní skupiny se všemi účastníky rozloučil a poděkoval jim za účast a aktivní spolupráci.

Zapsali: J. Stárková, R. Janík

Dne: 21. 11. 2012